

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets baggrund og indhold

Folketinget vedtog den 31. maj 2002 regeringens lovforslag nr. L 152 af 28. februar 2002 om ændring af udlændingeloven og ægteskabsloven med flere love (Afskaffelse af de facto-flygtningebegrebet, effektivisering af asylsagsbehandlingen, skærpede betingelser for meddelelse af tidsbegrænset opholdstilladelse og stramning af betingelserne for familiesammenføring m.v.). Loven, der trådte i kraft den 1. juli 2002 som lov nr. 365 af 6. juni 2002, udmønter regeringens udlændingespil fra 17. januar 2002 "En ny udlændingepolitik" og har til hensigt at begrænse indvandringen for at få ro til at sikre den nødvendige integration af de udlændinge, som allerede er i Danmark. Der henvises til Folketingstidende 2001-2002, Tillæg C, sp. 678.

Allerede på nuværende tidspunkt viser en foreløbig opgørelse fra Udlændingestyrelsen, at der kan konstateres et markant fald i antallet af udlændinge, der søger om asyl og familiesammenføring i Danmark, og i det antal opholdstilladelser, der gives. Antallet af personer, der har indgivet ansøgning om asyl i Danmark (bruttoansøgstallet) er således mere end halveret fra ca. 9.500 personer i de første ni måneder af 2001 til 4.412 personer i den samme periode i 2002. Antallet af givne opholdstilladelser på asylområdet m.v. er også faldet mærkbart fra 6.263 i hele 2001 til 2.718 i de første ni måneder af 2002. Antallet af personer, der har indgivet ansøgning om familiesammenføring i Danmark, er faldet fra 11.579 personer i de første ni måneder af 2001 til 9.470 personer i samme periode af 2002. Antallet af givne tilladelser til familiesammenføring er faldet fra 13.187 i hele 2001 til 9.114 i de første ni måneder af 2002.

Regeringens politik har altså haft den tilsigtede effekt.

Næste skridt på udlændingelovgivningens område er en styrkelse af arbejdet med at hjemsende afviste asylansøgere og andre udlændinge, der ikke har ret til at opholde sig her i landet.

Det er et grundlæggende princip i udlændingeloven, at udlændinge, der ikke har ret til at opholde sig

her i landet, skal udrejse. Det er således den enkelte udlændings ansvar at udrejse. Sker udrejsen ikke frivilligt, drager politiet omsorg herfor (udsendelse).

Det har i praksis vist sig, at det i visse tilfælde kan være vanskeligt eller måske ligefrem umuligt – i hvert fald i en periode – at udsende nogle af de udlændinge, der skal forlade Danmark. Det gælder særligt afviste asylansøgere. Grunden hertil kan f.eks. være den enkelte udlændings manglende vilje til at medvirke til udrejsen.

Dette er ikke acceptabelt. Det er afgørende for asylsystemets legitimitet, at et afslag på en ansøgning om asyl rent faktisk fører til, at den afviste asylansøger udrejser af landet. En konsekvent håndhævelse af udrejsepligten er også en forudsætning for, at Danmark har mulighed for og indkvarteringskapacitet til at hjælpe de asylansøgere, der har behov for beskyttelse.

Danmark er ligesom de øvrige lande, der har underskrevet FN's Flygtningekonvention, forpligtet til at sikre, at en asylansøger, der befinder sig på dansk territorium, får behandlet sin asylansøgning enten her i landet eller i et andet land. Det følger endvidere af udlændingeloven, at der gives asyl til udlændinge, der efter internationale konventioner har krav på beskyttelse.

Når en udlænding er meddelt afslag på en ansøgning om asyl, er det således konstateret, at udlændingen ikke har behov for beskyttelse her i landet og ikke er i risiko for forfølgelse, dødsstraf eller tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf ved en tilbagevenden til hjemlandet.

På den baggrund finder regeringen det rimeligt at kræve, at afviste asylansøgere overholder udrejsepligten og ubetinget medvirker til de foranstaltninger, der kan være nødvendige for udrejsen.

Som opfølgning på regeringens ønske om at styrke arbejdet med hjemsendelse af afviste asylansøgere og andre udlændinge, der ikke har ret til at opholde sig her i landet, nedsatte integrationsministeren i foråret 2002 en arbejdsgruppe vedrørende udsendelse af afviste asylansøgere og udlændinge, der er udvist ved dom. Arbejdsgruppen afgav i oktober 2002 en redegø-